

ת"פ 18772/01/14 - מדינת ישראל נגד א ש

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 18772-01-14 מדינת ישראל נ' ש

בפני
בעניין: כב' הסגנית נשיאה עינת רון
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
א ש

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד נועה חסיד

ב"כ הנאשם עו"ד קובי מרגולוב

הנאשמת בעצמה

גזר דין

פתח דבר

הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה, בכתב אישום מתוקן, בעבירות של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977; איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין; והיזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 02.01.14 בשעות היום, צעקה הנאשמת לאמה ע ש, ילידת 1920 (להלן: "המתלוננת"), בביתה של המתלוננת: "אני שוכבת במצב לא טוב ואת לא ניגשת אליי לשאול מה קרה. אני מבטיח לך שכאשר את תגסי אני אפילו לא אגש אליך".

למחרת היום, ב- 03.01.14, בשעות הצהריים, בבית, הפילה הנאשמת ארצה את המתלוננת. בעת הנפילה, נפל מכשיר השמיעה של המתלוננת על רצפת הבית והנאשמת דרכה עליו וגרמה לשבירתו. עוד הוציאה הנאשמת מכיס החלוק של המתלוננת טלפון נייד ומשקפי ראייה, הטיחה אותם ברצפה והם נשברו. כן, שברה הנאשמת לחצן מצוקה שהיה בחדרה של המתלוננת.

בהמשך, הכתה הנאשמת את המתלוננת בגופה באמצעות ידה וכן, באמצעות מטריה, היא הכניסה אצבעותיה לתוך פיה של המתלוננת, הוציאה את השיניים התותבות שלה ושברה אותן. עוד משכה הנאשמת בחולצתה של המתלוננת עד כי התקשתה לנשום והטיחה את גופה של המתלוננת על רצפת הבית.

כל אותה עת, איימה הנאשמת על המתלוננת בכך שצעקה "אני אהרוג אותך".

למתלוננת נגרמו חבלות במצחה ובידה והיא נזקקה לטיפול רפואי.

ראיות לעונש

ב"כ המאשימה הציג תמונות בהן ניתן להבחין בחבלה שנגרמה למתלוננת בידה וכן, לנזקים אשר נגרמו לפריטים ששברה הנאשמת.

טיעוני המאשימה

ב"כ המאשימה הדגיש את חומרת מעשיה של הנאשמת. במעשיה, פגעה הנאשמת בערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירות בהן הורשעה - הגנה על שלמות גופם של אלו הנמנים עם "האוכלוסייה הבוגרת", הגנה על קניינו של אדם ועל האוטונומיה שלו.

לדידה של המאשימה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה משמעותית. הנאשמת תקפה באכזריות את המתלוננת, אמה, קשישה ילידת שנת 1920 וגרמה לה לחבלות. היא זרעה הרס בביתה של המתלוננת והרסה של כל מכשירי התמיכה המאפשרים למתלוננת להתקיים. זאת תוך שצעקה לעברה כל העת כי תהרוג אותה.

עוד הדגישה המאשימה כי האלימות הפכה למכת מדינה וכי יש צורך למגרה באמצעות ענישה קונקרטית בדמות עונשי מאסר מכבידים ומשמעותיים לריצוי מאחורי סורג ובריח.

מתחם העונש ההולם בגין העבירות בהן הורשעה הנאשמת נע בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל; מאסר מותנה; פיצוי משמעותי וקנס.

ב"כ המאשימה ציין כי יש לזקוף לזכות הנאשמת את העובדה כי הודתה במיוחס לה, חסכה את העדת אמה הקשישה וחסכה מזמנו היקר של בית המשפט.

ב"כ המאשימה ציין כי שירות המבחן בתסקירו ציין כי מדיווח שהגיע מגורמי רווחה עולה כי המתלוננת סיפרה בעבר לעובדת הסוציאלית המטפלת בה על מערכת יחסים קשה עם הנאשמת וכן, תיארה אלימות ותוקפנות מילולית מצידה של הנאשמת.

לדידה של המאשימה, יש לתת משקל בכורה לשיקולי ענישה בדמות ההלימה וההרתעה ועתרה להשית על הנאשמת עונש בן 10 חודשי מאסר בפועל; מאסר מותנה שיחול על כלל עבירות האלימות, לרבות איומים

והיזק לרכוש במזיד; קנס ופיצוי משמעותי למתלוננת.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה אשר יצאה תחת ידי בתי המשפט.

טיעוני ההגנה

ב"כ הנאשם הדגיש בטיעוניו את נסיבותיו המיוחדות של מקרה זה ואת נסיבותיה האישיות של הנאשמת.

הנאשמת, רופאה במקצועה, נעדרת עבר פלילי, פרשה לגמלאות בגיל 60. ב"כ הנאשמת סיפר כי הנאשמת טיפלה במשך כשנה מאז פרישתה, בנכדה, עד הכנסו לגן הילדים. אז, ביקשה לשוב ולעבוד בקופת חולים במשרה חלקית ונענתה בשלילה. מספר חודשים טרם האירוע, חלה הדרדרות במצבה של הנאשמת, היא החלטה ליטול טיפול תרופתי אנטי דכאוני. פעילות יתר של בלוטת התריס גרמה לנאשמת לסף סבלנות נמוך, אי שקט, רוגז והתפרצויות זעם שהביאו, בסופו של דבר, לאירוע המתואר בכתב האישום.

ב"כ הנאשמת תיאר את יחסיהן של הנאשמת והמתלוננת כיחסים סימביוטיים ותלתיים. הנאשמת התגוררת עשרות שנים עם אמה המתלוננת אשר למעשה, לא אפשרה לנאשמת, על אף גילה, לעזוב את הבית ודרשה כי תמשיך להתגורר עמה. ב"כ הנאשמת הדגיש את הבעייתיות במערכת היחסים בין המתלוננת לנאשמת גם בכך שהעובדה כי לנאשמת בן זוג מזה כעשר שנים, לא שינתה למתלוננת והיא, למעשה, אסרה על הנאשמת לעבור להתגורר עמו.

ב"כ הנאשמת הפנה הן לחוות הדעת הפסיכיאטרית והן לחוות דעת הפסיכולוגית הקלינית אשר מטפלת בנאשמת וחיוותה דעתה הן בנוגע למערכת היחסים שבין השתיים והן בנוגע למצבה הנפשי של הנאשמת.

מעשיה של הנאשמת הינם תולדה של התפרצות רגעית של זעם ולחץ שהצטברו משך עשרות שנים, עקב מערכת היחסים הבעייתית בין המתלוננת לנאשמת. כך גם בהתאם לחוות הדעת הנזכרות ולתסקיר שירות המבחן.

מתחם העונש ההולם לדידו של ב"כ הנאשמת נע בין מאסר מותנה לצד של"צ לבין עונש אשר יכול וירוצה בדרך של עבודות שירות. לחילופין, עתר ב"כ הנאשמת לקבוע כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם יהא עונש אשר יכול וירוצה בדרך של עבודות שירות. אז, יש לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא בשל שיקולי שיקום.

ב"כ הנאשמת ציין כי בהמלצת הפסיכולוגית המטפלת בנאשמת, לפני מספר חודשים הוסרו המגבלות לעניין הקשר שבין הנאשמת לבין אמה המתלוננת והפסיכולוגית התרשמה כי חל שיפור ביחסים בין השתיים וכן, בהתמודדותה של הנאשמת עם אמה. כיום, הנאשמת אינה מתגוררת עם אמה, אך היא דואגת לה, מסייעת לה, דואגת לצרכיה ולמחייתה.

ב"כ הנאשמת סקר את הפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה וטען כי נסיבות המקרה שונות בתכלית וחמורות יותר מהמקרה שבפנינו. הפנה לפסיקה אשר יצאה תחת ידי בתי המשפט.

הנאשמת ביקשה להקריא בפני בית המשפט דברים שרשמה. הנאשמת הביעה צער רב וחרטה על מעשיה. הנאשמת סיפרה כי חייה עד האירוע היו חיים נורמטיביים, למעלה מ-30 שנים עובדת מדינה בקופת חולים לאומית. הנאשמת סיפרה כי מעת שעלתה לארץ, גידלה את בתה היחידה עם הוריה ומעולם לא אעזבה את בית אמה. היא תמיד שימשה כעמוד התווך בבית והצלה המרכזית עליה נשענו כולם.

הנאשמת ציינה כי היא אינה רוצה לעמוד בפני בית המשפט ולהסביר מה קרה ומדוע אלא רק לומר ששום דבר אינו מצדיק את מעשיה כלפי אמה והיא מלאת חרטה.

הנאשמת והמתלוננת שוחחו על שאירע והמתלוננת סלחה לה על מעשיה. במהלך השנה האחרונה, הן שיקמו בהדרגה את מערכת היחסים בעזרת טיפולים פסיכולוגיים. כיום, היא אינה מתגוררת עם אמה, אך היא בקשר עמה ומסייעת לה בכל צרכיה על בסיס יומי.

הנאשמת ציינה כי היא יודעת שאמה מודאגת מההליכים המשפטיים המתנהלים נגדה והדבר מקשה על תפקודה היומיומי.

הנאשמת ביקשה מבית המשפט כי יתחשב בגילה ובעובדה כי זו לא הסתבכותה הראשונה והיחידה עם החוק וכן, בגלל היותה בת יחידה והאדם היחיד שיכול לדאוג לאמה הקשישה.

תסקיר שירות המבחן

תסקיר שירות המבחן סקר את קורות חייה של הנאשמת. הנאשמת כבת 62 שנים, גרושה ואם לבת בת 38, סבתא לשלושה נכדים. רופאה במקצועה, גמלאית מזה כשנה.

הנאשמת תיארה בפני שירות המבחן את מערכת היחסים עם אמה. את אמה תיארה כדמות שתלטנית, דומיננטית וביקורתית.

הנאשמת נטלה אחריות על מעשיה ופנתה לטיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי. גורמי הטיפול חיוו דעתם כי ניתן להבין את המעשה האלים שביצעה הנאשמת כמעשה ייאוש אימפולסיבי של אדם המנסה להגן על האוטונומיה שלו בהעדר אסרטיביות בריאה ונורמטיבית.

המתלוננת סיפרה לשירות המבחן כי הנאשמת סובלת מקשיים נפשיים וכי ויכוח שהתגלע ביניהן, הוביל למעשיה של הנאשמת. היא הדגישה כי היא מתגעגעת לנאשמת ולא חוששת מפניה.

עוד ציין שירות המבחן כי מדיווח שהגיע מגורמי הרווחה, תואר כי המתלוננת סיפרה בעבר לעובדת הסוציאלית המטפלת על מערכת יחסים קשה בינה לבין הנאשמת וכן, על אלימות ותוקפנות מילולית מצד הנאשמת.

שירות המבחן סבור כי קיימת חשיבות בהשתתפות רכיבי ענישה שיקומיים והמליץ להשית על הנאשמת עונש מאסר מותנה, חתימה על התחייבות וצו מבחן.

דין

תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה הדרך בה על בית המשפט לפסוע בבואו לגזור את דינו של נאשם אשר הורשע בדין.

בשלב הראשון, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

לאחר מכן, על בית המשפט לגזור את העונש בתוך מתחם העונש ההולם שנקבע על ידו, כשהוא מתחשב גם בנסיבות שאינן קשורות דווקא בביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין.

אין צורך להכביר מילים על חומרת מעשיה של הנאשמת וכן, על הפגיעה בערכים המוגנים.

העבירה של תקיפת זקן הוספה לספר החוקים בשנת 2008 נוכח האלימות הגואה בחברה בכלל וכלפי הקשישים בפרט. היא נועדה ליתן מענה לעבירות המבוצעות כלפיהם תוך ניצול מצבם הפיזי והמנטלי ובין היתר, חוסר ישע, חוסר אונים וכושר פיזי ירוד.

לעניין זה ראה הנאמר בע"פ 3307/08 מדינת ישראל נ' טועמי (פורסם בנבו, 04.03.09):

"הפניה דווקא לאוכלוסיה חלשה, אוכלוסיית הקשישים, מתוך תקווה כי אוכלוסיה זו לא תוכל להגן על עצמה, משקפת אנטי חברתיות עמוקה ומגלמת בתוכה אכזריות ואדישות לחומרת הפגיעה הנגרמת לקורבן העבירה".

מעשיה של הנאשמת פגעו באופן ממשי ומשמעותי בערך ההגנה על שלמות גופו וכבודו של הפרט. כל שכן, כאשר מדובר באדם קשיש. לא בכדי ייחד המחוקק סעיף מיוחד בחוק העונשין לעניין זה, ואף קבע את העונש המקסימאלי בגין עבירה זו לחמש שנות מאסר.

הנאשמת אף איימה על המתלוננת ובכך פגעה גם באופן ממשי בשלוות נפשה של המתלוננת ובמניעת הפחדתה. כך גם נפגע חופש הבחירה שלה (ראה רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 105, 95; רע"פ 1178/97 כהנא נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 266, 270; ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373, 378). כמו כן, פגעה הנאשמת בקניינה של הנאשמת.

הנאשמת היכתה את המתלוננת, אמה, קשישה ילידת 1920 באמצעות ידיה ובאמצעות מטריה. למתלוננת נגרמו חבלות בידה ובמצחה. כן, שברה הנאשמת את חפציה של המתלוננת אשר מאפשרים לה לקיים קשר עם העולם ואף זעקה לעזרה בעת הצורך (משקפי קריאה, מכשיר שמיעה, לחצן מצוקה) ובכל אותה עת, אף איימה כי תהרוג אותה.

כעולה מתסקיר שירות המבחן ומחוות דעת גורמים טיפוליים, הרקע לביצוע העבירות הינו מערכת היחסים

הסבוכה והמורכבת בין הנאשמת לבין אמה המתלוננת ומאפייני אישיותה של הנאשמת, אשר מאופיינת בקווי אישיות תלותיים ונרקסיסטיים. לעניות דעתם, דובר בהתפרצות אימפולסיבית כתוצאה מייאוש, לחץ, קשיים נפשיים ותופעות לוואי למצבים רפואיים מהם סבלה וכתוצאה מנטילת מינונים מוגזמים של תרופות.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי הושתו עונשים במנעד רחב (ראה למשל עפ"ג (מח' מרכז) 33883-11-13 בן אברהם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.12.13) [6 חודשי ע"ש]; עפ"ג (מח' י-ם) 32535-05-13 גרובובסקי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.06.13) [מאסר 15 חודשים]; ת"פ (פ"ת) 29427-03-13 מדינת ישראל נ' אלכסיי נוחימוביץ (פורסם בנבו, 30.04.14) [4 חודשי ע"ש]; ת"פ (נת') 46869-03-11 מדינת ישראל נ' קשוטקין (פורסם בנבו, 12.02.12) [6 חודשי ע"ש].

ובכל מקרה על פי נסיבותיו.

מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשעה הנאשמת נע בין 5 חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שירות לבין 20 חודשי מאסר בפועל.

הנאשמת כבת 62 שנים, רופאה במקצועה, נעדרת כל עבר פלילי וזו לה הסתבכותה הראשונה והיחידה עם החוק. נטלה אחריות על מעשיה, הביעה צער וחרטה וחסכה זמן שיפוטי יקר.

החל מחודש מרץ 2013, מטופלת הנאשמת על ידי פסיכולוגית קלינית אשר התרשמה כי כיום לא נשקפת מסוכנות כלשהי מצד הנאשמת למתלוננת. הפסיכולוגית ציינה כי הנאשמת בקשר עם אמה, מסייעת לה ודואגת לצרכיה. המשך השתלבותה בטיפול ומגוריה עם בן זוגה תורמים רבות להמשך שיקומה.

נראה כי הנאשמת הפנימה את הפסול במעשיה, מודעת היטב להשלכותיהם ועושה ככל כוחה על מנת לשפר יחסיה עם אמה ולסייע לה. הנאשמת אף רואה חשיבות רבה בהמשך השתלבותה בטיפול פסיכולוגי אשר נראה כי הוא מתחיל לשאת פרי.

לאור הנסיבות המיוחדות של מקרה זה, הרקע לו הנועץ במערכת היחסים המורכבת והסבוכה ששררה בין הנאשמת למתלוננת, נסיבותיה הספציפיות של הנאשמת וסיכויי שיקומה הגבוהים, מצאתי להשית על הנאשמת עונש ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

6 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות באופן שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו מיום 19.02.15.

7 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל תעבור הנאשמת עבירת אלימות או כל אחת מן העבירות בהן הורשעה.

קנס בסך של 3,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס יקוזז בהסכמת הנאשמת מתיק מ"ת 18800-01-14. יתרת ההפקדה בתיק זה תוחזר לנאשמת.

בנסיבות העניין, משהמתלוננת סמוכה על שולחנה של הנאשמת וזו האחרונה דואגת לצרכיה ולמחייתה, לא מצאתי לחייב את הנאשמת בתשלום פיצוי למתלוננת.

הנאשמת תתייצב לריצוי עונשה ביום 26.04.15 בשעה 08:00 ביחידה לעבודות שירות במפקדת מחוז מרכז, רמלה.

מובהר לנאשמת כי עליה לעמוד בכל תנאי מתנאי עבודות השירות ובכל ביקורות הפתע שיערכו בהן. כל הפרה של תנאי מתנאי עבודות השירות, תביא להפסקת המנהלית ולריצוי העונש בדרך של כליאה ממשית.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ג אדר תשע"ה, 04 מרץ 2015, במעמד הצדדים.